

ZASADY DLA RODZICÓW, JAKIE NALEŻY STOSOWAĆ W ROZMOWIE Z DZIECKIEM Z NIEPŁYNNOSCIĄ MÓWIENIA

- Nie należy uświadamiać dziecku, że ma problemy z mową.
- Nie należy mówić przy dziecku, że się jąka.
- Unikaj poprawek, instrukcji, reprimend dotyczących niepłynności mówienia oraz sugestii dotyczących mowy i języka dziecka typu, „mów spokojnie”, „odpocznij”, „skup się”, „weź oddech”.
- Nie należy przerywać dziecku, kończyć za niego wypowiedzi, dopowiadać, gdy ma chwilę zawahania.
- Należy wzmacniać pozytywnymi komentarzami to, że mówi ładnie; powtarzać dziecku, że świetnie mu idzie, że ładnie coś powiedziało.
- Nie reaguj, kiedy dziecko wykorzystuje niepłynność, wyuczoną bezradność, kiedy chce coś osiągnąć; nie ustępować kiedy specjalnie mówi niepłynnie, by osiągnąć swój cel.
- Staraj się znaleźć czas, żeby wysłuchać dziecko.
- Mów wolniej, jeśli chcesz, aby dziecko mówiło wolniej; można robić pauzy chwilę po wypowiedziach dziecka, żeby uniknąć „mówienia w trakcie” wypowiedzi dziecka; Zredukowane tempo mowy, powinno stać się normalnym, wolnym tempem mowy (np 140-160 słów na minutę) w sytuacjach kiedy „jest potrzebne”, jak również w momentach, kiedy dziecko doświadcza wzmożonego jękania.
- Bądź wzorem poprawnej mowy dla dziecka, ponieważ od rodziców uczy się jej najwięcej. Mowa dorosłych powinna być spokojna, płynna, słownictwo i gramatyka dostosowane do poziomu rozumienia dziecka (najlepiej jest używać krótkich, nie złożonych zdań, kiedy tłumaczy się zagadnienia, opisuje wydarzenia, itp).
- Aktywnie słuchaj, co dziecko ma do powiedzenia utrzymując kontakt wzrokowy, nie przerywając i nie popędzając go.
- Zapewnij dziecku spokój w czasie rozmowy i w trakcie dnia dobieraj spokojne aktywności, włączając w nie dziecko.
- Dbaj o rutyny domowe, aby posiłki, spanie itd. odbywały się w miłej, spokojnej atmosferze o tych samych porach.
- Wprowadź jasne i konkretne zasady w wychowaniu dziecka i konsekwentnie je realizuj.
- Wymagaj od dziecka realizacji realnych celów.
- Unikaj wyręczania dziecka.
- Pozwalaj mu popełniać błędy.
- Staraj się wybierać gry i zabawy wyciszające dziecko, relaksujące go np. śpiewanie, rysowanie.
- Nie pozwalaj dziecku grać na komórce, ipadzie, komputerze w gry „na czas”, wywołujące napięcie, stres.
- Baw się z dzieckiem.
- Poświęć uwagę wyłącznie dziecku w czasie co najmniej 15 min dziennie, słuchaj tego co ma do powiedzenia, stymuluj rozwój mowy, nagradzaj zachwytem nowe, poprawne wyrażenia, płynną mowę, powtarzaj dziecku, że pięknie mówi.
- Nie pozwalaj dziecku oglądać programów, filmów, bajek wywołujących napięcie.
- Nie należy przedstawiać dzieci leworęcznych/praworęcznych z jednej ręki na drugą.
- Przestrzegaj nauczycieli i wychowawców przed problemem; współpracuj z nimi włączając ich w terapię.

